

Magyarország

Rövid kultúrpolitikai
profil

Készítette: Inkei Péter

Dátum: október 2022

1. Tények és számok

- **Politikai rendszer:** parlamentáris demokrácia, egykamarás parlamenttel.
- **Hivatalos nyelv:** Magyar

	Legfrissebb rendelkezésre álló adatok	Legfrissebb rendelkezésre álló adatok mínusz 5 év
<i>Népesség 2022. január 1-jén</i>	9 689 010 (2022)	9 797 561 (2017)
<i>GDP millió EUR, 2021</i>	154.1 (2021)	116.3 (2016)
<i>Egy főre jutó GDP 2021-es PPS-ben, Index (EU27=100)</i>	76% (2021)	68% (2016)
<i>Államháztartási kiadások (a GDP %-ában)</i>	47.9% (2020)	46.8% (2015)
<i>Kulturális közkiadások (Cofog 08/2), millió EUR, 2020</i>	1 824.4 (2020)	924.1 (2015)
<i>A kulturális közkiadások aránya a GDP-ben</i>	1.3% (2020)	0.8% (2015)

<i>Kulturális közkiadások egy főre vetítve, fő, EUR, 2020</i>	186.2 (2020)	95,4 (2015)
<i>A kulturális foglalkoztatás aránya teljes foglalkoztatás, 2021</i>	3.7% (2021)	3.6% (2016)

Források: Népeség január 1-jén: https://www.ksh.hu/stadat_files/nep/hu/nep0001.html GDP millió euróban: https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0079.html

Egy főre jutó GDP a KPS-indexben (EU27 = 100):
https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0080.html

Államháztartási kiadások (a GDP %-ában):

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00023/default/table?lang=en>

Kulturális közkiadások / Kulturális közkiadások a GDP %-ában / Egy főre jutó kulturális közkiadások: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitView-TableAction.do>, lásd még a nemzeti kompendium profiljának 7.1.1. fejezetét.

A kulturális foglalkoztatás aránya a teljes foglalkoztatáson belül:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/cult_emp_sex/default/table?lang=en és https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/LFSI_EMP_A_cus-tom_3437242/default/table?lang=en

2. Kulturális politikai rendszer

2.1 Célok

2010 után, amikor a *Fidesz*, a kormánypárt a választásokon alkotmányos hatalomra került, a hangsúly az európai integráció és az értékek feköli a nemzeti hagyományok és a konzervativizmus irányába tolódott. Ennek része többek között a szomszédos országokban élő, összesen mintegy kétmillió magyar nemzetiségű ember kultúrájával való fokozott törődés.

A kultúra egészen a közelmúltig nem szerepelt az első számú prioritások között a *Nemzeti Együttműködés Rendszere (NER)* alakulásában, ahogyan a jelenlegi politikai hatalom önmagát meghatározza. Új korszak kezdődött 2018-ban, amikor a miniszterelnök kijelentette, hogy az ország kulturális átalakítására összpontosít, a szó politikai értelmében. Hivatalos programdokumentumok (stratégiák vagy tervek) hiányában a célok a

miniszterelnök beszédeiből azonosíthatók. Ezeket a nemzeti identitás megőrzése és megerősítése, és a liberális laissez faire kultúrához és a migránsok kultúrájának előretöréséhez fűződő aggodalom uralja. Az ideológiai tartalom mellett a versenyképességre helyezik a hangsúlyt: az uralkodó hatalomhoz kötődő programoktól és intézményektől elvárják, hogy kiválóságot érjenek el és mutassanak fel.

A bírálók azt emelik ki, hogy a nemzeti kultúra egyértelmű kritériumainak hiányában a kormány a lojalitást tekinti a legfontosabb feltételnek a kedvezmények gyakorlásában.

2.2 Fő jellemzők

A rendszer nem a kultúrpolitikai prioritások meghatározásának, előkészítésének és végrehajtásának hagyományos menetrendje szerint működik. Politika nélküli politizált kultúrával állunk szemben. A részvételi tervezés és a tárgyalásos döntéshozatal szinte teljesen hiányzik. A Kulturális és Innovációs Minisztérium, vagy az Országgyűlés Kulturális Bizottsága elhanyagolható szerepet játszik, és ugyanez vonatkozik a rendszer más szerveire is: a *Magyar Művészeti Akadémiára (MMA)*, vagy a Nemzeti Kulturális Tanácsra. Az alapvető változások egyik napról a másikra történnek, és gyakran befolyásos személyiségekhez kötődnek.

A központosítás a rendszer fontos jellemzője. A helyi önkormányzatok jogosítványai és forrásai korlátozottak, a társadalmi és szakmai partnerekkel alig folyik egyeztetés. Az éves nemzeti költségvetésekből kevés derül ki a következő prioritásokról, mivel a terveket jelentősen felülírják az év során hozott ad hoc kormányzati döntések. A részletes, explicit stratégiák hiánya nem jelenti a pénzügyi elhanyagoltságot: épp ellenkezőleg, a kormány kulturális közkiadásai a kontinens legmagasabbjai közé tartoznak. Különösen sokat költöttek az épített kulturális örökség rekonstrukciójára, valamint új épületekre.

A felsőoktatás, a kutatás és a média intézményi struktúráinak felgyorsult átszervezésével párhuzamosan az elmúlt néhány évben a kulturális színtér

alapvető átalakulása is megtörtént. Sarkalatos lépés volt a *Magyar Kultúráért Alapítvány* 2021 áprilisában történt létrehozása, és egy új intézménytípus, a "közfeladatot ellátó közérdekű alapítványok" (*kekva*) létesítése, amit az Országgyűlés egyazon a napon vezetett be. Az új alapítványnak méretes vagyont és hatásköröket, valamint hatalmas jelenlegi és várható pénzügyi forrásokat és ingatlanokat adományoztak.

2022 áprilisában a Fidesz megnyerte az országgyűlési választásokat, és sorozatban negyedszer szerzett 2/3-os alkotmányos többséget. Az új időszakot mégis túlterhelik az ukrajnai háború terhei, a pandémia utóhatásai, a klímaválság növekvő tünetei, kiegészülve a választási kampány államháztartásra nehezedő súlyával. Többek között bejelentették a kulturális beruházások lassítását. Az új kormány teljesen átalakította a minisztériumok rendszerét, ami még kevésbé hasonlít a hagyományos európai kormányzati struktúrákra.

2.3 Irányítási rendszer: Szervezeti felépítés

A kultúrpolitika irányításának feladatai továbbra is szétszóródnak. A kulturális minisztériumot középpontba állító hagyományos hierarchikus szervezeti felépítés helyett a 2023-as állami költségvetés kulturális hatásköröket tartalmazó fejezeteit soroljuk fel. (A zárójelben lévő számok az adott fejezet indikatív relatív súlyát mutatják, milliárd forintban kifejezve.)

IX Helyi önkormányzatoknak nyújtott támogatások

A helyi önkormányzatok kulturális
tevékenységének támogatása (50)

XI Miniszterelnöki Hivatal

A kulturális örökség védelme (60)

XVIII Külkereskedelmi és Külügyminisztérium

Külföldi kulturális intézmények

XX Kulturális és Innovációs

Minisztérium Kultúráért felelős

államtitkárság

(190)

XXI. Miniszterelnöki Kabinetiroda <i>Műpa- támogatás - Művészetek Palotája</i>	(13)
XXXIV. Magyar Művészeti Akadémia	(13)
XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai A filmipar közvetett támogatása	(38)
XLIII. Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások (21) A Nemzeti Filmintézet támogatása	
LXVII Nemzeti Kulturális Alap	(10)

2.4 Az elmúlt 70 év történeti háttere

1918-1945

Viszonylag kicsi kelet-közép-európai ország, amelynek kulturális teljesítménye egy ezeréves királyság egykor jelentős középhatalmi örökségét és egy félig feudális társadalmi berendezkedés jellegzetességeit tükrözte.

1945-1956

Az 1956-os forradalomig durva, sematikus politikai irányvonal uralkodott, amely szolgálai utánozta a szovjeteket, elnyomott mindenféle autonómiát a kulturális életben, viszont fontos intézkedéseket alkalmazott a kultúra demokratizálása terén.

1960-1989

A kulturális dogmatizmus az 1960-as évek elején kezdett elolvadni. 1989-ig a kultúrában, akárcsak az élet más területein, elhúzódó revíziós folyamat zajlott, és az egész kommunista blokkon belül a leglassúbb átmenet zajlott le. Az állami támogatásoknak köszönhetően a kultúra olcsón hozzáférhető volt, és a kulturális fogyasztás (könyvek olvasása, színház-, mozi-, koncert-, könyvtár-, múzeum- és kiállítás- látogatás) nőtt. A kommunizmus éveiben a művészet különleges politikai jelentőségre tett szert, ami hozzájárul ahhoz a sokak által vallott nézethez, hogy a kultúra az átmenet egyik vesztese volt.

1990-2010

A kommunizusból való átmenet nagy gazdasági nehézségek közepette zajlott. Az európai integráció nemzeti célkitűzése meghatározta a kultúrpolitika prioritásait és módozatait. Ez a célkitűzés az Európai Unióba való 2004-es belépéskor teljesedett ki. Az évtizedes reformok és elvárások nyomába lépő kifáradás azonban egyre súlyosabb gazdasági és társadalmi válsághoz vezetett Magyarországon, amit az 1998-as világválság súlyosbított, de nem igazán okozott. Ezek az évek nem kedveztek a kultúrára irányuló összehangolt fellépésnek.

2010 óta

Az Orbán Viktor nevéhez fűződő rendszer érvényesül. Négy egymást követő parlamenti választáson alkotmányos többségbe (a mandátumok több mint 2/3-a) vezette a Fidesz pártot.

3. Aktuális kulturális ügyek

3.1 A legfontosabb fejlemények

Az alkotmányos többség (a mandátumok több mint 2/3-a) negyedik elnyerése a 2022. áprilisi parlamenti választásokon az ország életében és kormányzásában bekövetkező fejlemények zökkenőmentes követését vetítette volna előre, beleértve a kultúrpolitikát is. Ehelyett az általános feltételek alapvetően megváltoztak, aminek fő oka Oroszország Ukrajna elleni háborúja, de a választások előtti hónapokban elkövetett nagyvonalú költsékezés is komoly terhet jelentett a negyedik Orbán-kormány számára. A kormányzás teljes átszervezése a legfelsőbb szintű személyi változásokkal járt. A körülmények óvatos politikára kényszerítik a kormányt, különösen a finanszírozás tekintetében. Ironikus módon a kultúrpolitika legnyilvánvalóbb folytonossága a határozott stratégia vagy program tartós hiánya. Az egyetlen konkrét bejelentés a legtöbb kulturális beruházás halasztása, de konkrét listát vagy határidőket nem jelentettek be.

A megváltozott körülmények és a bejelentett bizonytalanságok ellenére a következő évi nemzeti költségvetést 2022 júniusában elfogadták. És a strukturális átalakítás ellenére a legtöbb kultúrával kapcsolatos előirányzat változatlan megfogalmazásban és gyakran gyakorlatilag változatlan összegben maradt meg. Jelentős emelések az önkormányzatok által működtetett intézmények finanszírozásánál és a filmgyártás adókedvezményeinek fedezetében található. A korábbi években az ad hoc kormányrendeletek rendszerint felülírták az éves költségvetést, ami a növekvő kihívások mellett most is várható.

Az új költségvetés pozitív hozadéka, hogy annak keretében átfogó

meghatározáshoz jutottak a kulturális diplomácia funkciói és intézményei - erről bővebben lásd a következő fejezetben. Sem ezt, sem a kultúrpolitika bármely más kérdését nem előzték meg (vagy követték) nyílt nyilvános viták, amelyek hiánya továbbra is jellemző.

3.2 Főbb témák

A kulturális tevékenységeknek a közintézményekben is zajló élénksége ellenére, a nemzeti értékek és az örökség erős hangsúlyozása mellett, a kultúráról folyó közbeszédben nem jelenik meg a globálisan uralkodó témák egyike sem. Ez a stratégiai vagy koncepcionális nyilatkozatok és stratégiák hiányával, valamint a kulturális kérdésekről szóló fontos nyílt viták hiányával magyarázható.

3.3 Nemzetközi kulturális együttműködés

A kormányzati struktúra átalakítása miatti változásokat meghatározó törvény (XXIV/2022. sz. törvény) részletesen meghatározza a kulturális diplomácia fogalmait és összetevőit. A kulturális diplomáciáért felelős minisztert a kulturális diplomácia felelőseként határozzák meg, míg a 24 országban működő 26 kulturális intézményből álló hálózat továbbra is a külügyminiszter által felügyelt diplomáciai testület része marad. Ezzel a kulturális diplomácia kiválik az előző évek jogalkotási vákuumból, és jogilag megalapozott kereteket kapott. Mindazonáltal semmilyen magas szintű *d o k u m e n t u m* nem határozza meg küldetését és stratégiai céljait. Az intézetek nevének Liszt-intézetekre való megváltoztatását (a 19. századi zeneszerző neve után) az illetékes miniszter döntéseként jelentették be. A magyar kulturális diplomácia eseményeit és híreit külön internetes portál közli: <https://culture.hu/en/budapest>.

Az Európai Unió vonatkozó programjai, elsősorban a Kreatív Európa, a kulturális színtér *s z e r e p l ő i* számára a határokon átnyúló együttműködés kiváló csatornáit jelentik a legkülönbözőbb háttérű, állami, magán és különösen a "független" nem kormányzati szcéna számára. E programok lehetőségeit rendszeresen kihasználják a különböző intézmények, csoportok és egyének.

4. Kulturális intézmények

4.1 Áttekintés

Lásd a következő fejezetben a két táblázat alatti, az intézmények tulajdonosi hátterére vonatkozó megjegyzéseket.

4.2 A kiválasztott köz- és magán kulturális intézményekre vonatkozó adatok

1a. táblázat: Kulturális intézmények, ágazat és terület szerint

<i>Terület</i>	<i>Kulturális intézmény (alterület)</i>	<i>Szám</i>	
		<i>2021</i>	<i>2016</i>
<i>Múzeumok</i>	<i>Múzeumi intézmények</i>	698	696
<i>Levéltár</i>	<i>Levéltárak</i>	91	93
<i>Előadóművészet</i>	<i>Színházi társulatok</i>	233*	179
	<i>Tánc- és balettegyüttesek</i>	60	44
<i>Könyvtárak</i>	<i>Könyvtárak</i>	3 347**	3 586**
<i>Audiovizuális</i>	<i>Mozik</i>	144	164
<i>Interdiszciplináris</i>	<i>Művelődési házak</i>	5 803	5 735
<i>Természet</i>	<i>Nemzeti parkok és állatkertek</i>	15	14

* Beleértve a szabadtéri színházakat. ** Iskolai könyvtárak nélkül.

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal,
[https://www.ksh.hu/stadat?](https://www.ksh.hu/stadat?lang=hu&theme=ksp)
lang=hu&theme=ksp.

A Központi Statisztikai Hivatal nem közöl rendszeresen adatokat a következőkről: kulturális örökségi helyszínek, régészeti lelőhelyek, galériák és kiállítótermek, színházi díszletek és játszóhelyek, koncerttermek, szimfonikus zenekarok, műsorszolgáltató szervezetek. Továbbá nem tesz különbséget az intézmények köz- és magántulajdona között.

A Központi Statisztikai Hivatal összesített adatai mellett az Országos Széchényi

Könyvtár (<https://kultstat.oszk.hu/#/home>) gyűjti össze és az intézmények nyers statisztikáit négy területen teszi elérhetővé, nagyon részletesen és a területek között azonos szerkezetben.

1b. táblázat: Kulturális intézmények, ágazat és terület szerint

<i>Domain</i>	<i>Kulturális intézmény (aldomain)</i>	<i>Szám</i>	
		2021	2015
Múzeumok	<i>Múzeumi intézmények</i>	502	
	<i>További ágak</i>	271	
Előadóművészet	<i>Színházi társulatok</i>	390	
	<i>További ágak</i>	58	
Könyvtárak	<i>Könyvtárak</i>	1 522 (2020)	4 981
	<i>Más intézményekkel közösen</i>	1 908	1 376
	<i>Az iskolákkal közösen</i>	261	248
	<i>További ágak</i>	210	212
	<i>Egyéb</i>	0	74
Interdiszciplináris	<i>Művelődési házak</i>	5 482	
	<i>További ágazatok</i>	321	

Forrás: Országos Széchényi Könyvtár, <https://kultstat.oszk.hu/#/home>)

A Nemzeti Könyvtár statisztikájának egyik oszlopa a "fenntartó" státuszára utal. Ez azonban nem tesz egyértelmű különbséget állami és állami, illetve non-profit és for-profit között. Az alapítványok és az úgynevezett nonprofit korlátolt felelősségű társaságok (nkft) a tulajdonos vagy az azonosítatlan alapítók függvényében bármelyik kettősséget lefedhetik.

Az 502 múzeum összetétele fenntartó szerint:

- Helyi önkormányzat 309

- Állami intézmény 51
- Vállalat (nkft) 43
- Templom 34
- Alapítvány 33
- Egyéb 32

A 390 színházból 315 esetben derül ki a formátum:

- Vállalat (nkft) 137
- Egyesület 112
- Alapítvány 66

A 3430 könyvtár összetétele 2020-ban (iskolai könyvtárak és fiókkönyvtárak nélkül):

- Helyi önkormányzat 2 999
- Állami intézmény 245
- Vállalat (nkft) 27
- Templom 18
- Egyéb 70
- Alapítvány 43

Az 5482 működő kulturális központ mellett az adatbázis 550 ideiglenesen és további 100 véglegesen működésképtelen ház adatait tartalmazza. Az 5482 működő ház fenntartó szerinti összetétele:

- Helyi önkormányzat 3 270
- Alapítvány 420
- Vállalat (nkft) 95
- Nemzeti kisebbség 53
- Templom 34
- Állami intézet 7

Az egyéb fenntartók utolsó csoportja különösen színes, mivel ide tartoznak az egyesületek, a szakszervezetek és a független vállalkozók.

5. Kulturális finanszírozás

5.1 Áttekintés

Az elmúlt években a magyar kormány Európa legbőkezűbb kulturális támogatójává nőtte ki magát. Ez abszolút és relatív értelemben is igaz: a központi közpénzek fölénybe kerültek a helyi önkormányzatokkal szemben (a megyéknek nincs szerepe a kultúra finanszírozásában). A magánjótékonyági szervezetek lassan nyernek nagyobb teret. Ironikus módon az a rendszer, amely szerint a vállalatok az előadó-művészeti szervezetekkel és filmgyártókkal kötött adományozási megállapodások révén levonhatták az adót, negatívan hatott a valódi jótékonyagra. A kormányzati források döntő hányada építési és felújítási projektekre megy el (pl. a Városligetben f e l á l l í t o t t kulturális intézményekre, a "Liget-projektre", és a budavári épületegyüttes felújítására). Az újonnan létrehozott kvangók is kaptak tőkét tevékenységükhöz és infrastruktúrájukhoz. Az élő kultúra finanszírozása kormánypárti elfogultsága folyamatos kritika tárgya.

Korábban az éves költségvetésben szereplő rendelkezések mellett a Nemzeti Kulturális Alap volt a kulturális projektek finanszírozásának elsődleges csatornája. Az elmúlt évtizedben egyre nagyobb szerepet játszott a minisztérium nyílt vagy részben nyílt pályázatok révén, és az újonnan létrehozott ügynökségek, mint a Magyar Művészeti Akadémia és különösen a Magyar Kultúra Alap Petőfi Kulturális Ügynökség fontos kulturális finanszírozók.

A rendszeres finanszírozási statisztikák a 2020-ig tartó időszakra vonatkoznak. A következő frissítések a 2021-ben folytatódó növekedést tükrözik majd. A 2022-es és 2023-as költségvetésben ambiciózus szám adatok jelentek meg. Még nem világos, hogy a jelenlegi gazdasági korlátozások milyen mértékben fogják megállítani ezt a tendenciát.

A viszonylagos visszaesés ellenére a helyi (önkormányzati) kulturális kiadások szintje a legtöbb európai ország (város) kulturális kiadásaihoz hasonló. A helyi

kultúra finanszírozása nagymértékben függ a központi költségvetésből származó átcsoportosított transferektől. Ez kifinomult mechanizmuson keresztül történik, amely számos pontos mutatóval rendelkezik, beleértve az egy főre jutó juttatásokat és a színházak, zenekarok, múzeumok, zeneiskolák stb. célzott finanszírozását.

5.2 Kulturális közkiadások kormányzati szintek szerint

2. táblázat: Kulturális közkiadások kormányzati szintek szerint, forintban és euróban, 2020/2015

A kormányzati szintje	Teljes kulturális kiadások 2020-ban				Összes kulturális kiadás 2015-ben			
	Milliárd forintban	Million EUR-ban	% a kultúra részese	% a teljes összevaló részesedés	Milliárd forintban	Million EUR-ban*	% a kultúra részese	% a teljes összevaló részesedés
Állam (központi)	534	1 520	75%	2.8%	189	610	57%	1.5%
Helyi (önkormányzati)	181	516	25%	5.8%	141	454	43%	5.2%
ÖSSZESEN	641	1 824	100%	2.6%	286	924	100%	1.6%

Forrás: Megjegyzés: Nincs regionális szint.

5.3 Kulturális közkiadások ágazatonként

3. táblázat: Kulturális közkiadások ágazatonként, forintban és euróban, 2020/2015

Mező / tarto mány	Teljes kulturális kiadások 2020-ban			Összes kulturális kiadás 2015-ben		
	Milliárd forintb an	mill ió EUR- ban	% a teljes összeg ből való r észese dés	Milliárd forintb an	mill ió EUR- ban	% r észese dése az összes ből
T örténelmi m űemlékek	175.3	480	26.2%	16.1	51	5.7%
Múzeumok és levéltárak	63.1	173	9.4%	48.1	154	17.1%
Könyvtárak	50.9	139	7.6%	35.8	114	12.7%
Színház	82.4	226	12.3%	43.8	140	15.6%
Zene és tánc	56.9	156	8.5%	20.8	66	7.4%
Audiovizuális és multimédia	3.3	9	0.5%	2.5	8	0.9%
Közművelődés	123.7	339	18.5%	61.2	196	21.8%
Kiadók	4.1	11	0.6%	6.3	20	2.2%
Nemzeti parkok (beleértve az	55.1	151	8.2%	27.3	87	9.7%

állatkerteket)						
Egyéb	55.5	152	8.3%	21.5	69	7.6%
ÖSSZESEN	670.2	1836	100%	281.1	898	100%

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal,

https://www.ksh.hu/stadat_files/ksp/hu/ksp0003.html

HUF/EUR év végi árfolyamok 2020-ban: 365, 2015-ben: 313.

6. A kultúrára vonatkozó jogszabályok

6.1 A nemzeti kulturális jogszabályok áttekintése

Viszonylag eseménytelen évek után a kultúrpolitikai jogalkotás az utóbbi időben felgyorsult. 2017-ben és 2018-ban a nemzeti költségvetésről szóló éves törvények mellett összesen három parlamenti törvény módosította a meglévő kulturális törvényeket. A 2020-as és 2021-es évben azonban tizennyolc törvény kapcsolódik a kultúrához. Ezek között voltak olyanok, amelyek alapvetően átalakították az intézmények struktúráját és hierarchiáját. Némelyikük csak mellékesen, de mélyen vágott a kultúrába.

A Nemzeti Kulturális Tanácsról és a kulturális stratégia intézményeiről szóló CXXIV / 2019. évi CXXIV. törvény 16 stratégiai intézményt és azok vezetőit jelölte meg a Nemzeti Kulturális Tanács tagjaként. Ez módosította a korábbi próbálkozást, miszerint a Magyar Művészeti Akadémia egyetlen kiemelkedő szereplő, bár annak elnöke lett a Tanács elnöke.

A Tanács működésével kapcsolatban nincs kommunikáció. Megbízatását a későbbi fejlemények nagymértékben felülírták. 2019-ben a "közérdekű alapítványok" vagy "közfeladatot ellátó közalapítványok" intézményét a XIII. törvény hozta létre. 2021-ben "közfeladatot ellátó közalapítványok" néven a IX. törvénnyel tovább egységesítették: rövid magyar elnevezése a *kekva* betűszó. A 33 *kekva* közé tartozik a legtöbb egyetem (köztük a művészeti) mellett az újonnan létrehozott Magyar Kultúra Alap is. Ezt a XVI/2021. évi XVI. törvény hozta létre "a kulturális stratégiai jelentőségű tevékenységek finanszírozására és támogatására, az ilyen tevékenységet ellátó intézmények kiszámítható

működésére, valamint a kulturális stratégiai támogatásban részesülő kizámítható jövőjének biztosítására". A XVI. törvény, a CI. törvény és a CXLVIII. törvény révén az Alap nagy összegeket kapott (a következő évekre is kilátásba helyezve), fontos vagyonelemeket, valamint olyan meglévő szervezeteket, mint a MANK (Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft.), amely galériákat, művésztelepeket és ösztöndíjprogramokat kezel.

Amint arra fentebb rámutattunk, a rendkívül technikai jellegű XXIV/2022. számú törvény 255 paragrafusa közül tizenkilenc módosította a diplomáciáról szóló LXXIII/2016. számú törvényt, beillesztve a kulturális intézményekre és a diplomatákra vonatkozó kifejezéseket; a törvényt kiegészítették egy új fejezettel, amely három sűrű paragrafust tartalmaz a kulturális diplomáciáról. Ily módon egy régi hiányosságot pótolnak szokatlan jogalkotási aktussal.

6.2 A nemzetközi kulturális jogszabályok áttekintése

Magyarország a kultúra területén valamennyi fontos nemzetközi egyezmény részes fele. Az utóbbi időben csak kisebb jelentőségű fejlemények történtek.

2019-ben az ország a CXLIV. és CXLV. törvényekkel ratifikálta az Európa Tanács filmművészeti koprodukcióról szóló európai egyezményét és az Európa Tanács filmművészeti koprodukcióról szóló (felülvizsgált) egyezményét.

A 2020. évi CXLIV. törvény módosította a korábbi jogszabályokat, hogy megteremtse a 2023-as Európa Kulturális Fővárosa Veszprém előkészítésének az alapját.

2021-ben a 2021. évi CXXV. törvénnyel kihirdették az Európa Tanács 2017. május 19-én Nicosiában kelt, a kulturális örökséggel kapcsolatos bűncselekményekről szóló egyezményét.

2021-ben a kormány kiemelt jelentőségű eseménynek nyilvánította az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust és az "Egy a természettel" Nemzetközi Vadászati és Természetvédelmi Kiállítást. A két rendezvény felügyeletére közös kormánybiztost neveztek ki.